

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa
Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones
Occurrentes & Funebres**

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

De Mortis Memoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](#)

emiserat recuperavit. Legerat prophetantem David Psal. m. Quod Deus de terra suscitet inopem, & de stercore erigat pauperem. Et nos ergo non erubescamus fateri Domino peccata nostra, pudor est ut uniusquisque sua crimina prodat, sed ille pudor agrum suum curat, spinas tollit perpetuas, sentes amputat, fructus exhibet quos jam mortuos esse credebat. Sequere illum qui bene arando agrum suum fructus quæsivit aeternos. Maledicimur, inquit, & benedicimus: persecutionem patimur & sustinemus, blasphemamur & obsecramus, tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus. Si & iuscaraveris, seminabis spiritualia. Ara ut peccatum auferas, fructum acquiras.

STRENA VI.

De Mortis Memoria.

Dabo vobis in Strenam hanc die Reliquias Sanctorum. Joannes Damascenus, pius & antiquus Scriptor atque Ecclesiæ Doctor describens vitam Iosaphat & Barlaam, eorumq[ue] gesta ac peregrinationem, refert hos Sanctissimos viros secum ferre solitos ossa quædam, seu reliquias SS. Martyrum, ea que in magno habuisse pretio. Cumq[ue] aliquando rogarentur a quodam Principe viro, quam ob causam hæc mortuorum ossa quotidie circumferrent, responderunt, sese hanc observare, consuetudinem ob varias considerationes. 1. In memoriam talium Martyrum vitâ defunctorum. 2. Ut per aspectum sacrarum reliquiarum subinde excitari possent ad eos imitandum. 3. Ut per contactum eorundem ossium, quæ sanctificata fuerunt per Spiritum S. etiam ipsi sanctificari possent. 4. & postremo. Ut videntes hæc ossa semper reminicerentur futuræ mortis.

Nimirum usq[ue] adeò existimabant salutarem illi viri mortis esse recordationem, ut ob hoc potissimum mortuorum ossa secum deferrent. Sed quid mirandum quod illi hoc sibi persuasum habuerint,

buerint, cùm & hoc ipsum Plato Philosophus Ethnicus licet sibi persuasum habuisse videatur. Docet enim ille in Phædo, *summam Philosophiam esse mortis meditationem.* Eò, quòd hujus rei meditatio magnum objiciat peccatis obstaculum ac remoram. Quod equidem dicitissime Scriptura testatur Eccl. 7. *In omnibus operibus tuis memorare novissima, & in eternum non peccabis.* Quasi diceret, hoc fræno sic compeltes & constringes omnes passiones & appetitus carnales, ut non facile in illum peccatum mortale præcipiteris. Hinc quidam antiqui Reges ac nominatim Philippus Macedonum, constituebant certum aliquem cui demandabant hoc ministerium, ut quotidie matutino tempore accurreret ad ostium cubiculi sui, diceretq; hæc verba. *Domine mi Rex memineris te moriturum, seu memento esse hominem.* Ipsâ etiam die, quâ Imperatores solent coronari, quatuor aut quinque artifices cum lapidibus diversi generis ad coronatum ingrediuntur, & ipsum metu interrogant. Ex quo ô Imperator, horum lapidum tuum monumentum fabricemus? Philosophi etiam qui Brachmani dicebantur, solebant apertum quoddam sepulchrum ante fores ædium suarum construere, ut intrantes & ex eunte semper mortis reminiscerentur, & à peccatis tantò magis sibi caverent. Sed jam ad vos Christianos, quid putatis causæ esse, quòd olim DEus volens instruere Jeremiam Prophetam cap. 18. mandaverit illi, ut iret in domum figuli, ibi q; verba DEI audiret, an non potuisset illi Dominus loqui loco alio? equidem poterat, sed voluit eum in domo figuli audire verba sua, ubi in luto & terra operabatur, ut eò melius humanæ conditionis, ejusque fragilitatis ac mortalitatis memoriam teneret, sciretque homini iam pridem dicatum. *Memento quia terra es, & in terram revertaris.* Quemadmodum ergo D. DEus Prophetam misit in domum figuli ut ibi disceret ac audiret verba divina, ita ego vos mitto omnes ad domum sepul-

sepulchri tanquam scholam famosissimam, ut ibi cœlestem quādam Philosophiam hauriatis. Ibi enim discessit, quām sic brevis, fragilis, caduca, fallax, & inanis humana vita. Ibi discessit vitam nostram esse ventum Job. 7. Ibi discessit vitam nostram esse fænum Pl. 102. Ibi discessit vitam nostram esse momentum Iai 10. Ibi discessit vitam nostram esse *vaporem* Jacob 4. Ibi discessit vitam nostram esse *umbram* Pl. 108. Ibi discessit vitam nostram esse *succisum florem* Pl. 101. imò flore succiso deteriorem & infeliciorem. Flos namque licet succisus, siccus, marcidus, adhuc benè olet, homo autem falce mortis sectus, mox corrumpitur, putreficit, ac gravissimè fœtet. Denique ibi discessit vitam vestram esse *vanitatem* Pl. 38. Verum tamen universa vanitas omnis homo vivens. Et Eccl. 1. *Vanitas vanitatum & omnia vanitas.* An non mera vanitas est quod in hoc mundo amplissima & pretiosissima quæramus palatia, cùm tamen in sepulchro contentos nos oportebit esse angustissimo & vilissimo novem vel decem pedum domicilio? ut meritò Alexandrum irriserint, qui de eo post mortem dixerunt Plut. in Alex. *Heri Alexandro rotius terras patium non sufficiebat, hodie Alexander sufficere debet sepulchrum vel quatuor ulnarum.* *Heri Alexander terram oppresit, hodie Alexander serrâ opprimitur.* An non summa vanitas, quod in mundo corruptibili hoc nostrum corpus tam preciosis & exquisitis adornemus vestibus, quod in sepulchro operietur serpentibus ac bufonibus? An non summa vanitas, quod hoc moriturum corpus tam delicatis fovere delectat alimentis, quod futurum est alimentum insectorum? An non summa vanitas, hoc mortale corpus hic tam splendida ac opima ambire convivia ac epulas, quod tam horrendi convivæ epulaturi vermes dico, scapentes, bufones, mures. Ibi discessit hoc nostrum corpus quod aliquando servi ac famuli stipaverunt ac defunderunt contra adverfa.

H

adverfa.

adversariorum incurſus, jam à nullo amplius defendi cōtra-
morsus venenatorum animalium. Verē universa vanitas omnis
homo vivens, Rursum in hac schola discessit non esse feliciorem
Regum, Principum, ac Imperatorum sortem quām rusticorum,
& mancipiorum. Pallida mors aquo pulsat pede pauperum tabernas
Regumq; tresses. Contemplare nunc obſecro cineres alicujus pau-
peris, & contemptibilis homuncionis, eosq; confer cum cineri-
bus ac ossibus ditissimi ac potentissimi Regis vel Imperatoris, &
vide num eos discernere poteris. Imò ad hoc convoca omnes
Philosophos, Doctores, Sapientes, Medicos, &c. ut tibi dicant,
quænam sit horum discretio, & vide utrum id præstare pote-
runt? Sanè in 4. Reg. 9. legimus quod cùm pulcherrima illa, flo-
rentissima, ac potentissima quondam Regina Jezabel de fene-
ſtris præcipitata, atq; à canibus maximā ſui parte dilaniata, tran-
ſeuntes dixerunt, & cum stupore magno exclamaverunt. Hec-
ne eſt illa Jezabel? illa inquam Jezabel, nobilis, famosa, venusta,
potens ac glorioſa? Illa, iterum dico, Jezabel, quam omnes fu-
ſpiciebant, venerabantur, adorabant? Illa Jezabel, cuius impe-
rio ac nutu, parebant universi? Eheu quām jacet contemptibi-
lis, ignobilis, ignominioſa? quænam hæc tam stupefacta meta-
morphosis? Ad eundem modum ſi nunc quisquam noſtrum
ſe pulchrum aliquod aperiret, in quo fortè jacet famosa & for-
mosa quædā foemina, ſive puellia cuius amore tantoperè inefca-
tus eras, cuius a ſpectu tantoperè ambiebas: videns hoc ipſum
corpus ſcaturire fecundisimis vermbus, ac omnino corroſum
& dilaniatum improbis eorum morsibus, annon stupefactus
exclamares. Hoccine illud corpus cuius elegantiam, ac com-
positam venustatem toties admiratus fui? ubi nunc rubicunda
facies ſtibio depicta? ubi nunc coruscantes oculi? ubi nunc di-
ſertissima & melliflua lingua, ubi ornatæ comæ & capillitia? ubi
pretioſæ vefteſ? ubi famulorum ac famularum turba? ubi
muſiciae tibicines? ubi ludi, ubi voluptuosa conyivia? Eheu ni-
hil

hil horum hic intueor: Transferunt illa omnia tanquam umbra, & tanquam nuncius præcurrrens, & tanquam navis quæ transit fluctuantem aquam, cujus cum præterierit, non est invenire vestigium.

Hanc dico tam salutarem doctrinam possetis haurire in schola illa sepulchri si frequenter illam adiretis, ac dociles & attentos discipulos ibidem vos præberetis. Sed proh dolor, pauci hanc scholam adeunt, aut si adeunt, parum in ea proficiunt. Evidem crediderim esse fanaticum aliquem cacodæmonem qui ab hac nostram utili schola arceat, qui hujus rei de qua agimus, meditationem, contemplationem, & Philosophiam, nobis avertat, vel excuriat. Qui foret enim alioqui possibile ut hujus rei tam citò eventuræ, tam alta nos oblivio caperet?

Omnis viam mortis ingredi necesse est, testatur hæc natura, docet experientia, clamat Scriptura, statutum est omnibus hominibus semel mori. Non licet hic nobis uti vocabulo, forte, sicut faciebat Eva cum diceret, ne forte moriamur. Sed vocabulo, certò, & infallibiliter. In omnibus sermonibus vocabulum *fortan* locum habet, hic vero minimè, &c. Sit ergo cuilibet qui libet annus suspectus, sit & qui libet mensis, quælibet dies, quælibet hora, &c. Et cogitemus singula horum dum currunt, nobis esse postrema juxta illud Eccl. 38. *Mibi heri, tibi hodie.* Si sic fecerimus, futurum est ut maturante morte non timeamus, sed cum fiducia dicamus. *Mori non timeo in Christo.*

PARS SECUNDA.

Strenæ Particulares.

STRENA I.

De his quæ fuerunt circa Nativitatem Christi,

Septem sunt in Ecclesia Status seu conditiones hominum.
1. Magistratus Ecclesiasticus. 2. Magistratus civilis. 3. Status
H 2 Vir-